UUTISET

Sormi ei saa mennä suuhun, jos traktori syttyy palamaan kesken ajon ja sitä pitää ryhtyä sammuttamaan. **LIIKENNETRAKTORILLA JA KAIVURILLA URAKOIVA TARMO MÄKELÄ, ILMAJOKI**

Hallitus jakoi alueille 200 miljoonaa

Hallitus myönsi 200 miljoonaa euroa aluekehitysrahaa aluekehitysviranomaisille työ- ja elinkeinoministeriön budjetista. Rahat osoitetaan nykyisen rakennerahastokauden 2007–2013 viimeiselle vuodelle.

EU-ohjelmiin rahaa käytetään 177 miljoonaa euroa ja muihin kansallisiin kehittämistoimiin 11,8 miljoonaa euroa. Maakuntien liitot saavat vielä erikseen kehittämisrahaa 11,2 miljoonaa euroa.

Jakamattomia rakennerahastovaroja on yhteensä 49,4 miljoonaa euroa. Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä erikseen jaettavaksi on jätetty Itä-Suomen ohjelma-alueelle yhteensä 15,3 miljoonaa euroa. Valtioneuvoston päätöksellä erikseen jaetaan lisäksi yhteensä 11,2 miljoonaa euroa äkillisten rakennemuutosongelmien lievittämiseen.

MT

Puumalasta löytyi kuolleita kotieläimiä

Poliisi tutkii Puumalassa Etelä-Savossa vakavaa eläinsuojelurikosta, jossa useita lampaita ja lehmiä kuoli hoidon puutteeseen. Tapaus paljastui tammikuun lopussa, kun paikallisella maatilalla tehtiin eläinsuojelutarkastus.

Poliisin mukaan tilalta löydettiin kuolleina yhdeksän lehmää ja kahdeksan lammasta. Osa eläimistä oli ollut kuolleina vähintään useita viikkoja.

Rikoksesta epäillään puumalalaista miestä. Tutkintanimikkeenä on törkeä eläinsuojelurikos, koska laiminlyönnit olivat kestäneet pitkään.

Syy huonoon kohteluun ei ole vielä selvinnyt.

Tilalle jääneiden eläinten osalta tuotanto jatkuu, sillä tarkastuksessa havaittuja puutteita on korjattu. **MT**

Maakuntaliitot ja Kuntaliitto: YM:n kaavaohjaus puutteellista

Maakuntien liitot ja Kuntaliitto haluavat selvityttää, voidaanko ympäristöministeriön kaavan vahvistamismenettelystä luopua kokonaan. Nykyisin kaavaohjaus ei toimi, liitot toteavat.

PETRI PENTIKÄINEN

Maakuntakaavojen ohjausvaikutus kohdistuu eniten seudullisesti merkittäviin liikenneväyliin, kaupan suurten yksiköiden sijoittumiseen sekä luonnonvarakysymyksiin.

Suomen maakuntien liitot ja Kuntaliitto arvostelevat poikkeuksellisen suorin sanoin nykyistä maakuntakaavojen laatimis- ja vahvistusmenettelyä. Arvostelun kärki on suunnattu ympäristöministeriöön ja erityisesti puutteisiin ministeriön kaavaohjauksessa ja kaavojen vahvistamisessa.

Kirjelmän ovat allekirjoittaneet maakuntajohtajien puheenjohtaja Etelä-Savon maakuntajohtaja **Matti Viialainen** ja Suomen kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväinen**.

He moittivat ympäristöministeriön kaavan vahvistamista hitaaksi. Hitaus haittaa pahimmillaan yhdyskuntien kehittämistä.

Vahvistusmenettelyn puutteet vaikeuttavat myös ministeriön ja maakuntaliittojen välistä kaavayhteistyötä.

”Ministeriön kaavaohjaus ei toimi”, kirjelmä tiivistää. Syiksi arvellaan resurssien ja perehtyneisyyden riittämättömyyttä. Kaavaohjauksella liitot odottavat johdon- ja yhdenmukaisuutta.

Etelä-Pohjanmaalla tekeillä tuulikaava

Etelä-Pohjanmaan liiton kaavapäällikkö **Antti Saarteenoja** painii parhaillaan tuulivoimakaavan kanssa. Ympäristöministeriö on sitä sitä vauhdittanut, muut ministeriöt ovat enemmän epäröivällä kannalla.

”Ohjaus tahtoo tulla jälkikäteen”, Saarteenoja sanoo kaavaohjauksesta yleensä.

Elykeskukset kohtelevat kuntia ja kansalaisia eri tavalla. Toisissa elykeskuksissa asiat menevät läpi helpommin kuin toisissa.

Saarteenojan mielestä ympäristöministeriön ohjeet ovat samat kaikille elykeskuksille. Tulkinnat tuntuvat vaihtelevan.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on vahvistettu vuonna 2005. Tuulivoimakaava on menossa vahvistettavaksi ensi vuonna, kaksi muuta kaavaa on alkuvaiheessa.

”Natura meni niinkuin meni”, Saarteenoja sanoo. Sen valmistelun heikosta tasosta kärsitään yhä.

Saarteenoja toivoo, että ympäristöhallinto on ottanut Naturasta opiksi. Esimerkiksi soidensuojelun täydennysohjelman valmistelu pitää hoitaa paremmin kuin Naturan.

YM:n päätöksistä useita valituksia

Viime vuosina Suomessa on ollut vireillä useita valitusprosesseja ympäristöministeriön päätöksistä, maakuntajohtajat ja kuntaliitto muistuttavat. Ministeriö on jättänyt vahvistamatta muun muassa useiden vähittäiskaupan suuryksikköjen sijaintipaikkoja.

Valitukset eivät ainakaan nopeuta kaavaprosessia. Valitusten käsittelyajat korkeimmassa hallinto-oikeudessa ovat kohtuuttoman pitkiä, liitot huomauttavat.

Myös maakuntien liitot lupaavat parantaa omaa suunnitteluaan ja kaavoitustaan, jotta käsittelyajat lyhenisivät. Kirjelmä lupaa hyvää yhteistyötä myös ympäristöministeriön kanssa.

Alueiden erityistarpeet ja -olot pitää ottaa huomioon nykyistä paremmin, kirjelmässä korostetaan. Liittojen mielestä on selvitettävä sekin, mikä on tai minkä pitäisi olla muiden ministeriöiden rooli maakuntakaavoituksessa.

Maakuntakaavoja tulee kehittää suunnittelun välineinä. Niiden tavoitteet, selvitykset ja suunnittelu pitää keskittää seudullisen yhdyskuntakehityksen kannalta oleellisiin asioihin, kirjelmä korostaa. Nykyisin maakuntakaavoilta vaaditaan liittojen mielestä liian yksityiskohtaisia selvityksiä.

Vat toimii, jos kaavoitus toimii

Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet (Vat) toimivat vain, jos kaavajärjestelmä toimii, liitot korostavat.

Ympäristöministeriön aluesuunnitteluneuvos **Ulla Koski** on tämän viikon lomalla. Hänen alaisensa eivät ole maakuntaliittojen ja kuntaliiton kirjelmää nähneet eivätkä suostu sen sisältöä kommentoimaan.

Ympäristöneuvos **Timo Turunenkaan** ei ole kirjelmää nähnyt, mutta toteaa maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarvioinnin olevan kesken. Arviointia ohjaa 16. helmikuuta 2012 asetettu työryhmä.

Vuodenvaihteessa arvioinnista raportoitiin sen verran, että maakuntakaavojen ohjausvaikutus kohdistuu eniten seudullisesti merkittäviin liikenneväyliin, kaupan suurten yksiköiden sijoittumiseen sekä luonnonvarakysymyksiin. Arvioryhmän mielestä kaikissa tilanteissa ohjausvaikutus ei toimi kovin hyvin.

Kuntien yhteisiä yleiskaavoja on laadittu vain Oulun ja Joensuun seuduille. Yhteisen yleiskaavan ja maakuntakaavan ohjaussuhde on joissakin tilanteissa aiheuttanut hämmennystä.

REIJO VESTERINEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Onko made hankala kala?

Madeohjeita on esitelty tämänkin lehden ruokapalstalla, mutta moni tuntuu vielä vierastavan vonkaletta. **Onko made hankala kala, Kalatalouden keskusliiton toiminnanjohtaja Markku Myllylä?**

Ei se ole hankala kala, vaan aika yksinkertainen: tapetaan, verestetään usein jo avannolla ja nyljetään. Se tapahtuu niin, että kotiin päästyä made ripustetaan päästä naulaan, tehdään puukolla viillot niskaan ja vedetään tongilla nahka pois. Siinä ei kauaa nokka tuhise.

Onko mateen suosio nousussa vai laskussa?

Se on pysynyt melko samanlaisena, mutta tämä blinimuoti on hiukan lisännyt suosiota. Mateen mäti on kauniin keltaista ja hienorakeista.

Millaiselta pyyntikausi näy näyttää?

Pyyntivuosi on hyvä, koska on ollut pakkasta ja jäätä ja kalastajat ovat päässeet laittamaan pyydyksiään jään alle.

Etelärannikolla kutu ja ammattipyynti alkaa olla ohi, mutta kudun jälkeenkin matikat ovat nälkäisiä ja ottavat hyvin syöttipilkkiin. Keski-Suomessa ja Oulujärvellä kutuaika on menossa ja matikkasouvi parhaimmillaan. Suomi on niin pitkä maa, että hyvää kalaa riittää vielä monta viikkoa.

Millaisia saaliit ovat lukuina?

Viime vuonna ammattikalastajat pyysivät madetta 55 ja harrastajat 729 tonnia. Vapaaajan kalastajien saalis on noin kymmenesosa ahvensaaliista.

Suomen suurin pilkkimade nousi Uljuan tekoaltaasta Pulkkilassa vuonna 2008 ja se painoi 8,04 kiloa.

EIJA MANSIKKAMÄKI

POLITIIKASTA LYHYESTI

Järkyttynyt Alatalo sävelsi susilaulun

Kansanedustaja **Mikko Alatalo** (kesk.) on tuohtunut maaseudun ihmisten kohtelusta petopolitiikassa.

”Järkyttyneenä Halsuan susimetsästäjien liioitellusta kohtelusta ja maaseudun ihmisten elämän vaikeuttamisesta olen tehnyt laulutekstin, jonka aion säveltää ja levyttää”, Alatalo tiedotti torstaina.

Halsuan tapaus kuvaa Alatalon mielestä laajemminkin sitä maailmojen ja näköalojen kuilua, joita on maaseudun ihmisten ja pääasiassa city- ja viherbyrokraattien välillä.

”Susille ja muille pedoille löytyy enemmän ymmärrystä kuin maaseudun väestölle.”

Sote-esitys julki viikon päästä

Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman selvityshenkilötyöryhmän ehdotus sosiaali- ja terveyspalvelujen (sote) järjestämisestä julkistetaan ensi viikon perjantaina.

Ministeriö järjestää aiheesta tiedotustilaisuuden. Työryhmä luovuttaa loppuraportin 1. maaliskuuta peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardsonille**.

Selvityksessä esitellään alueellisesti parhaita soteratkaisuja. Alkuvuoden aikana selvityshenkilöt ovat kuulleet paikallisia päättäjiä ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita.

HS: Vankihaalarit historiaan

Kiisteltyjen tarkkailuhaalareiden käyttö vankiloissa loppuu, kirjoittaa Helsingin Sanomat. Lehden mukaan Rikosseuraamuslaitos päätti asiasta keskiviikkona.

Päätöksen taustalla on eduskunnan oikeusasiamiehen **Petri Jääskeläisen** tammikuinen kannanotto. Jääskeläisen mukaan haalareiden käyttö puuttuu niin merkittävästi vankien perusoikeuksiin, että siitä pitäisi säätää lailla.

Tarkkailuhaalarin avulla on yritetty estää vankeja salakuljettamasta huumeita kehon sisällä vankilaan esimerkiksi lomalta palatessa. Lahkeet ovat umpinaiset, ja lisäksi hihansuut kiristetään ja selkäpuolen vetoketju lukitaan nippusiteillä.

Traktoriurakoitsija tuskailee lupaviidakossa

ILMAJOKI (MT)

Liikennetraktorilla ja kaivurilla urakoiva **Tarmo Mäkelä** Ilmajoelta on kiukkuinen alati kiristyvään lupabyrokratiaan. Uusin asia on ammattipätevyysvaatimus, joka edellyttää viiden kurssipäivän käymistä.

Mäkelä on urakoinut traktorilla pian parikymmentä vuotta, talvisin lumen aurausta ja kesäisin maansiirtoa ja puun ajoa. Ajot ovat kuitenkin vähentyneet ja pääosa ajasta kuluu kaivutöissä. Traktorilla siirretään kaivuria ja tarvittaessa maata.

Mäkelä on pitänyt huolen, että kalusto ja luvat ovat kunnossa. Ammattipätevyyskoulutus tulee pakolliseksi liikennetraktorikuljetuksissa vuoden päästä syyskuussa, mutta Mäkelä kävi vaadittavat viisi kurssia jo nyt.

”Aika turhia olivat. Jos ei 20 vuoden urakoinnin aikana ole oppinut ajamaan tiellä ja toimimaan turvallisesti ja muita huomioon ottaen, ei sitä muutaman päivän kurssilla opi. Aika vähän uutta tuli esille, jos yhtään.”

Ilman kurssien käymistä urakoiminen kuitenkin loppuu. Kurssit ovat kalliita antiin verrattuna, keskimäärin sata euroa päivän kurssista, ja Trafi ottaa aina 17 euroa kirjaamismaksua.

Mäkelän käymät kurssit ovat: Tieturva ykkönen, Ennakoivan ajon kurssi, Hätäensiapu, Digipiirturi ja Työturvallisuus. Niistä ennakoivan ajon kurssi on ainoa pakollinen.

Tieturvan, ennakoivan ajon ja työturvallisuuden kursseilla käsiteltiin paljolti samoja asioita.

Ammattipätevyys on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen kurssille pitää mennä uudelleen, kurssi per vuosi tahtia. ”En oikein ymmärrä, jos samoja asioita käydään läpi vuodesta toiseen.”

Hätäensiapukurssi oli Mäkelän mielestä mielekäs, kun vetäjä osasi asiansa ja asioita käytiin käytännön esimerkein läpi.

Tulityökurssi puuttuu listalta

Hän toivoisi tulityökurssia mukaan ammattipätevyysvaatimuksiin, jos jotain kursseja pitää käydä, mutta se ei ole Trafin listalla. ”Sormi ei saa mennä suuhun, jos traktori syttyy palamaan kesken ajon ja sitä pitää ryhtyä sammuttamaan.”

Niiden päälle hän on hankkinut tieturvallisuuskortin, joka edellytetään lähes kaikilla työmailla. Korttia kysytään, sillä tilaaja voi silloin siirtää vastuuta mahdollisista vahingoista urakoitsijalle. Digipiirturikorttikin on.

Trafi seuraa tarkasti ammattipätevyyskurssien pitämistä. Osallistujat pitää ilmoittaa kymmenen päivää etukäteen.

Kymmenen päivää on kuitenkin pitää aika alalla, jossa tilaukset voivat tulla lyhyellä varoitusajalla. Toisinaan soitetaan, että ehditkö heti.

Kurssilta ei voi olla poissa. Yksi kurssilainen myöhästyi aamulla kymmenen minuuttia. Kurssin pitäjä sanoi, että voi istua täällä koko päivän, mutta merkintää et saa.

Liikennetraktorin vaateet kohtuuttomia

Liikennetraktorin vaatimukset ovat Mäkelästä kohtuuttomia.

Liikennelupa ja tuleva ammattipätevyys ovat käytännössä pakollisia, vaikka traktorin tiekuljetukset ovat vähentyneet murto-osaan aiemmasta.

Peräkärry on traktorin perässä enintään kolme viikkoa vuodessa ja usein niin, että kaivutyömaalta pitää kuljettaa kuorma tai kaksi päivän aikana.

Samoin kaivuriurakoinnissa on pakko olla liikennelupa. Kaivurin voisi vielä siirtää omalla traktorilla ilman lupaa, mutta ei enää, jos siirtää yhdenkin kuorman maata peräkärryllä.

Liikennetraktorin varustamisessakin on menty liiallisuuksiin. Sähköiset ajopiirturit vaaditaan, vaikka niille ei ole mitään järkevää käyttöä. Vaikka traktorilla urakoi esimerkiksi maanajoa, kahvitaukoja ja ruokatunteja tulee parin tunnin välein. Lakisääteiset tauot täyttyvät varmasti.

”Kukaan ei kuljeta traktorilla pitkiä matkoja eikä traktoria käytetä jakeluajossa.”

Mäkelä urakoi aiemmin puunajoa, mutta sekin on loppunut lähes täysin.

VEIKKO NIITTYMAA

VEIKKO NIITTYMAA

Jos ei 20 vuoden urakoinnin aikana ole oppinut ajamaan tiellä ja toimimaan turvallisesti ja muita huomioon ottaen, ei sitä muutaman päivän kurssilla opi, Tarmo Mäkelä sanoo.

Yhdessä parempaa tehoa

Acanto + Proline yhteispaketti on helppokäyttöinen ja tehokas ratkaisu viljojen tautitorjuntaan. Suositellaan erityisesti ohralle. Tuotteet on pakattu samaan laatikkoon. Valmisteilla ei ole peräkkäisen käytön rajoituksia. Ne sopivat myös pohjavesialueille.

5 l + 5 l riittää jopa 20 hehtaarin kertaruiskutukseen !

Tehokas ratkaisu resistenssin hallintaan

Acanto – parhaiten kulkeutuva strobi
- tehoaineena pikoksistrobiini

Proline – markkinoiden paras triatsoli
- tehoaineena protiokonatsoli

Käyttömäärät:
- Acanto 0,25 + Proline 0,25 l/ha,
- kovassa tautipaineessa 0,3 + 0,3 l/ha

BERNER Kasvinsuojelu ja Puutarhanhoito

Katso lisää: www.agrimarket.fi
Varmista kasvinsuojeluaineen turvallinen käyttö.
Lue aina pakkausmerkinnät ja tuotetiedot ennen käyttöä.

AGRI MARKET